

Lahden yhteiskoulun lukion Yhteiskunta- ja talouslinjan pääsykoe 26.4.2021 klo 8.30-10.00

Ohjeistus:

- Tehtävät 1 (monivalinnat) ja 2 (essee) vastataan eri konseptipapereille. Kirjoita nimesi molempiin konseptipapereihin.
- Monivalintatehtävissä on vain yksi oikea vastaus. Oikea vastaus 0,5 pistettä, väärä vastaus – 0,5 pistettä ja tyhjä vastaus 0 pistettä. Monivalintatehtävän kokonaispistemäärä on vähintään 0 pistettä.
- Kokeen maksimipistemäärä on 12 pistettä. Hakijan saama kokonaispistemäärä jaetaan kahdella, jolloin saadaan yhteishakuun lisättävät pisteet (maksimipisteet 6).
- Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 9.00. Kaikki koepaperit palautetaan kokeen valvojalle.

Tehtävä 1. Monivalintatehtävät (Oikea vastaus 0,5 p., väärä vastaus – 0,5 p. ja tyhjä vastaus 0 p.)

Pisteytys: (12 X 0,5 P → YHT 6 P)

1. Kuinka monen vuoden välein järjestetään kuntavaalit?
  - A) 3 vuoden
  - B) 4 vuoden
  - C) 5 vuoden
  - D) 6 vuoden
2. Mikä seuraavista on oikea perimysjärjestys Suomen lain perusteella?
  - A) 1. aviopuoliso, 2. rintaperilliset, 3. sisarukset ja 4. vanhemmat
  - B) 1. rintaperilliset, 2. aviopuoliso, 3. vanhemmat ja 4. isovanhemmat
  - C) 1. rintaperilliset, 2. aviopuoliso, 3. vanhemmat ja 4. serkut
  - D) 1. aviopuoliso, 2. rintaperilliset, 3. vanhemmat ja 4. sisarukset
3. Kansalaisen oikeudet ja velvollisuudet. Mikä ei pidä paikkaansa 18-vuotiaan kohdalla?
  - A) saa luottokortin
  - B) lupa solmia avioliitto
  - C) lapsilisän maksaminen päättyy
  - D) henkilö on oikeustoimikelpoinen
4. Perunkirjoitus on toimitus, jossa
  - A) jaetaan perintö
  - B) kirjoitetaan peruutusasiakirja
  - C) rekisteröidään syntyneen lapsen nimet
  - D) luetteloidaan vainajan omaisuus ja velat

5. Maksuhäiriömerkinnän on saanut noin 400 000 suomalaista. Mikä seuraavista vaihtoehdoista ei pidä paikkaansa?

Maksuhäiriömerkinnän saanut henkilö ei välttämättä saa

- A) kansaneläkettä
- B) vuokra-asuntoa
- C) luottokorttia
- D) pankkilainaa

6. Bruttokansantuote mittaa

- A) ostovoimaa kansantaloudessa
- B) harmaata taloutta kansantaloudessa
- C) yhteenlaskettuja bruttopalkkoja
- D) kansantaloudessa vuoden aikana tuotettujen hyödykkeiden rahallista arvoa

7. Eduskunnan tärkein tehtävä on

- A) säätää lakeja
- B) johtaa Euroopan unionin politiikkaa
- C) johtaa ulkopoliittikkaa
- D) kritisoida hallituspuolueita

8. Yhdysvallat elvyttää talouttaan ennennäkemättömillä rahasummilla vuonna 2021. Talouselvytys tarkoittaa

- A) kansantalouden varallisuuden siirtämistä säästöön
- B) kansantalouden kysynnän, eli kulutuksen ja investointien lisäämistä
- C) budjettikuria
- D) kansantalouden liiallisen kulutuksen rauhoittamista siirtämällä rahaa kuluttajille

9. Mikä seuraavista ei liity pankkilainoihin?

- A) marginaali
- B) vakuus
- C) huoltosuhte
- D) korko

10. Suomen finanssipolitiikkaan ei kuulu

- A) valtion menoista päättäminen
- B) veropolitiikasta päättäminen
- C) rahapolitiikasta päättäminen
- D) kuntien investoinneista päättäminen

11. Suomen ulkopoliittikkaa johtavat

- A) presidentti ja eduskunta
- B) presidentti ja valtioneuvosto
- C) ulkoministeriö ja eduskunta
- D) ulkoministeriö ja EU-komissio

12. Oppivelvollisuus laajenee elokuussa 2021. Uudistettuun oppivelvollisuuteen ei kuulu

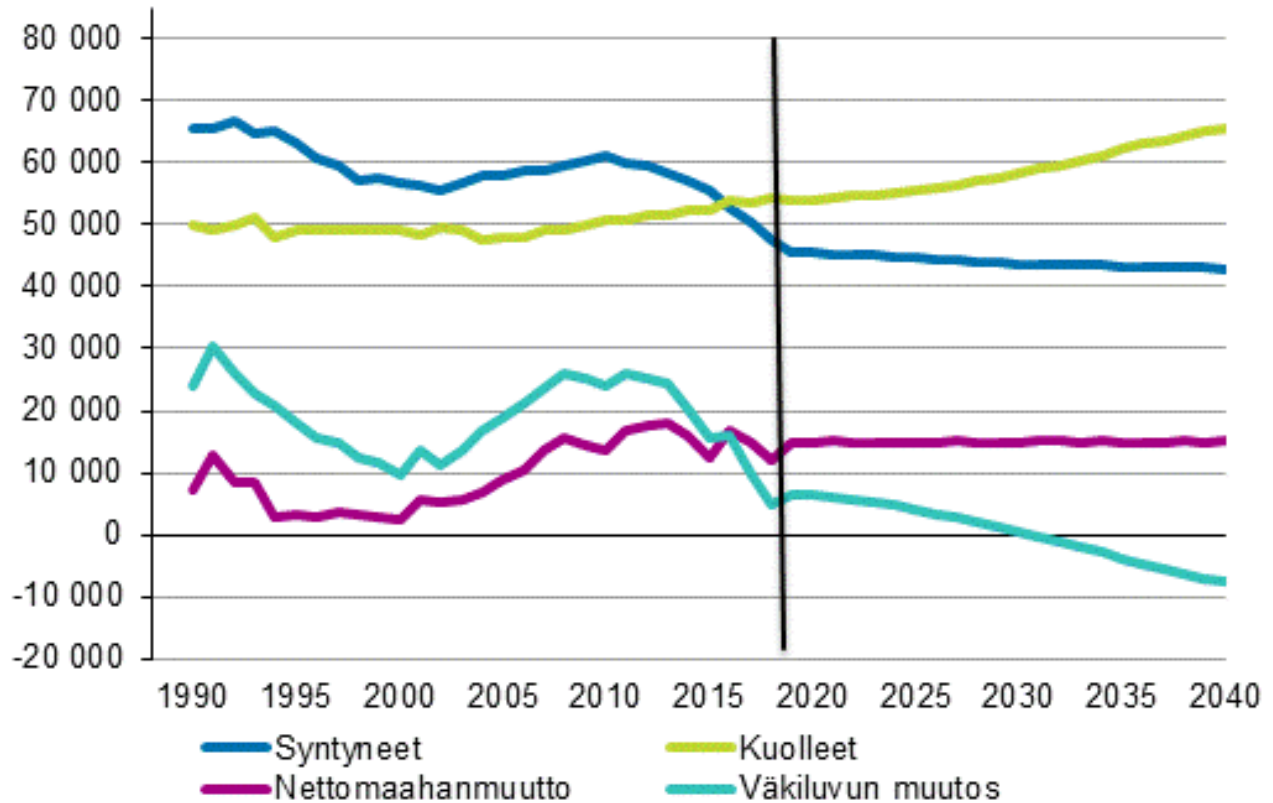
- A) uusi nivelvaiheen koulutuskokonaisuus
- B) tehostettu oppilaanohjaus
- C) oppivelvollisuuden päättyminen, kun nuori täyttää 19-vuotta
- D) maksuton toisen asteen koulutus

Tehtävä 2. Essee (Vastaa eri konseptipaperille kuin monivalintatehtävät)

Pisteytys: (A ja B YHT 6 P)

Tutustu seuraavaan viivakuviioon, jossa kerrotaan Suomen syntyvyyden, kuolleisuuden, nettomaahanmuuton ja väkiluvun muutoksesta 1990-2018 sekä ennusteesta 2019-2040.

Syntyneet, kuolleet, nettomaahanmuutto ja väkiluvun muutos 1990–2018 ja ennuste 2019–2040

Nettomaahanmuutto: kertoo, kuinka monta ihmistä on muuttanut Suomeen. Maahanmuuttaneista vähennetään maastamuuttaneet.

Lähde: Suomen Tilastokeskus https://www.stat.fi/til/vaenn/2019/vaenn_2019_2019-09-30_tie_001_fi.html (tilasto otettu 23.3.2021)

A) Miten syntyvyys, kuolleisuus, nettomaahanmuutto ja väkiluku ovat muuttuneet tai muuttumassa ennusteen mukaan? (2 p.)

B) Millaisia tulevaisuuden vaikutuksia Suomen väkiluvun muutoksella on suomalaiselle hyvinvointiyhteiskunnalle? (4 p.)

Kirjoita esseemuodossa ja vastaa mahdollisimman monipuolisesti.